

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DOTYCZĄCA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LIPNO

w o b r ę b i e m i e j s c o w o ś c i W i l k o w i c e .



OPRACOWANIE:

dr inż. Krzysztof Balcerek

Wrocław, luty 2017r.

Spis treści:

1	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.1	Przedmiot i cel opracowania.....	4
1.2	Główne cele projektowanej zmiany Studium oraz powiązania z innymi dokumentami.....	4
1.3	Podstawy prawne.....	5
1.4	Wykorzystane materiały.....	6
2	INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	7
3	ANALIZA i OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA ORAZ JEGO FUNKCJONOWANIA.....	8
3.1	Charakterystyka stanu istniejącego środowiska.....	8
3.1.1	Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	8
3.1.2	Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna).....	9
3.1.3	Obszary przyrodniczo cenne.....	9
3.1.4	Wody podziemne.....	10
3.1.5	Wody powierzchniowe.....	11
3.1.6	Geomorfologia.....	11
3.1.7	Złoża kopalin.....	12
3.2	Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu na środowisko przyrodnicze.....	12
3.2.1	Degradacja gleb.....	13
3.2.2	Degradacja wód powierzchniowych.....	13
3.2.3	Degradacja wód podziemnych.....	13
3.2.4	Degradacja powietrza atmosferycznego.....	14
3.2.5	Hałas.....	15
3.2.6	Promieniowanie elektromagnetyczne.....	15
3.3	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	15
3.4	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	16
3.5	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	17
4	OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO	19
4.1.1	Obszary parków i zieleni o walorach kulturowych.....	20

4.1.2	Strefy predysponowane do lokalizacji usług i przestrzeni publicznych.....	20
4.2	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	20
4.3	Przewidywane oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.....	22
4.3.1	Wpływ na rzeźbę terenu	22
4.3.2	Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne.....	22
4.3.3	Wpływ na gleby.....	22
4.3.4	Wpływ na zasoby naturalne.....	22
4.3.5	Wpływ na higienę atmosfery.....	22
4.3.6	Wpływ na tło akustyczne.....	23
4.3.7	Wpływ na ludzi, zwierzęta i roślin i różnorodność biologiczną.....	23
4.3.8	Wpływ na krajobraz.....	23
4.3.9	Wpływ na klimat	24
4.3.10	Wpływ na zabytki i dobra materialne.....	24
5	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.	24
6	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	24
7	WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	25
8	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.	25
9	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.	25
10	OŚWIADCZENIE	28
11	ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY	29

1 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.

1.1 Przedmiot i cel opracowania

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, dotycząca projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipno, w obrębie miejscowości Wilkowice zwana dalej „prognozą”, została opracowana na potrzeby jednostkowej zmiany zapisu przedmiotowego Studium.

Wykonanie niniejszej prognozy, jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mającej na celu ocenę środowiskową skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jakim jest zapis Studium. Prognozy obejmują swoją problematyką zagadnienia związane z wymogami ochrony środowiska oraz zasadami zrównoważonego rozwoju, które muszą być uwzględniane podczas opracowywania dokumentów o charakterze planistycznym związanych z zagospodarowaniem przestrzennym.

Podstawy prawne sporządzenia prognozy to:

- Art. 46 pkt 1 i art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2017.1405 t.j.)
- Art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2017.1073 t.j.).

Opracowanie prognozy ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń zmiany Studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Ponadto prognoza powinna stanowić integralną część opracowania zmiany Studium oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

1.2 Główne cele projektowanej zmiany Studium oraz powiązania z innymi dokumentami

Do sporządzania przedmiotowego projektu przystąpiono na podstawie uchwały Nr X/76/ 2015 Rady Gminy Lipno z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipno, w obrębie miejscowości Wilkowice.

Obszar opracowania zmiany Studium dotyczy wyłącznie pojedynczej działki położonej w Wilkowicach o numerze ewidencyjnym 46/1, o powierzchni ok. 1,65ha. Obszar objęty opracowaniem stanowi grunt rolny użytkowany rolniczo.

Celem opracowania aktualizacji Studium jest dostosowanie polityki przestrzennej gminy do aktualnych realiów, na które w dużym stopniu rzutuje m. in. fakt zmiennej sytuacji społeczno- gospodarczej i dalszy, rozwój gminy. W przypadku przedmiotowej zmiany Studium, głównym celem jest wyznaczenie obszaru szeroko rozumianej zieleni oraz strefy przestrzeni publicznej, w szczególności wykorzystywanej na potrzeby Ogólnopolskiego Festiwalu Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych im. Jerzego Samelczaka. Z uwagi na stałe rosnące zainteresowanie imprezą, określone zostało zapotrzebowanie na tereny publiczne służące cyklicznym plenerowym imprezom masowym, o powierzchni ok. 1,65ha. Mając na względzie cykliczny aczkolwiek tymczasowy i nietrwały sposób odbywającego się festiwalu, założono zagospodarowanie terenu zielenią oraz wykluczono możliwość realizacji jakiegokolwiek zabudowy. Zmiana Studium nie jest również związana z koniecznością budowy infrastruktury drogowej i technicznej. Jednocześnie planowane przeznaczenie mieścić się

będzie w zakresie przeznaczeń, o których stanowi art. 24 ust. 5 pkt 1 lit c ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa z dnia 19 października 1991 r. (Dz.U.2016.1491 t.j.), co w przyszłości pozwolić ma na uruchomienie procedury umożliwiającej przejęcie gruntów przez gminę na cele publiczne.

W niniejszej prognozie, w szczególności wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym wykonanym dla obszaru gminy Lipno autorstwa Jacka Schuberta z 2009r. Opracowanie to, zostało wykonane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1298).

Do innych powiązanych dokumentów należy też zaliczyć prognozę oddziaływania na środowisko wykonaną na potrzeby całościowego Studium gminy (tj. opracowania przyjętego uchwałą Nr XLVII/315/2010 Rady Gminy Lipno z dnia 22 października 2010 roku), autorstwa Jacka Schuberta i Małgorzaty Balcerek z 2010r.. W związku z faktem, iż obszar opracowania uprzednio sporządzonej prognozy, dotyczy opracowania odnoszącego się do całej gminy, pewne opisy po niezbędnej aktualizacji, zostały częściowo wykonane w oparciu o informacje zaczerpnięte z tego właśnie dokumentu.

1.3 Podstawy prawne

Przy opracowaniu niniejszej prognozy oparto się na obowiązujących aktach prawnych, którymi są w szczególności:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2017.1405 t.j.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2017.1073 t.j.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r. Nr 118. poz. 1233)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2017.519 t.j.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016.2134 t.j.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2017.1566 t.j.);
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2013r. o odpadach (Dz.U.2016.1987 t.j.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2016.71 t.j.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. (Dz.U. Nr 192, poz. 1883);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18.11.2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U.2014.1800);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. (Dz.U.2014.112 t.j.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji. (Dz.U.2011.95.558);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014.1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U.2004.168.1765);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz.U. 2011 nr 95 poz. 558);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz.U.2017.788 t.j.);

- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2017.1161 t.j.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2014.1446 t.j.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967).
- Uchwała nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23.12.2013 r. poz. 7401
- Uchwała Nr XXII/579/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Świąciechowa” (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r. , poz. 5827).
- Uchwała nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, (ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23.12.2013 r. poz. 7401)

1.4 Wykorzystane materiały

W niniejszej prognozie wykorzystano następujące, dostępne materiały archiwalne, m. in.:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Lipno, J. Schubert, grudzień 2009r
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipno autorstwa Jacka Schuberta i Małgorzaty Balcerek z 2010r.
- Kleczkowski A.S.: Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. AGH, Kraków 1990r.
- Kondracki J.: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa 1988r.
- Kondracki J.: Geografia Polski – Mezuregiony fizyczno-geograficzne. PWN, Warszawa 1994r.
- Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000, arkusz. M-33-10-A Leszno-Północ, opracowany przez Ziętkowiak Z.
- Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1:50 000, arkusz. M-33-10-A Leszno-Północ, opracowany przez zespół w składzie: Karpacka G., Kijowska J., Żynda S.
- Mapa hydrograficzna Polski, arkusz. M-33-10-A Leszno - Północ. Główny Geodeta Kraju - Druk Rzeszów 2001 r.;
- Mapa sozologiczna Polski, arkusz. M-33-10-A Leszno -Północ. Główny Geodeta Kraju - Druk Rzeszów 2004 r.;
- Mapa geomorfologiczna Polski, 1:500 000, IGiPZ, Warszawa.
- Mapa geologiczna Polski, 1:200 000, Wyd. Geologiczne, Warszawa 1975r.
- Mapy Hydrogeologiczna Polski. Arkusz Leszno, Warszawa 1990r.
- Malinowski J.: Budowa geologiczna Polski. Wyd. Geologiczne, Warszawa 1991r.
- Okołowicz W.: Klimatologia ogólna. PWN, Warszawa 1969r.
- Opracowanie Ekofizjograficzne miasta Leszna, 2003r.
- Program gospodarki wodno-ściekowej dla gminy Lipno, 2002r.
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Lipno na lata 2005-2012, Lipno 2005r.
- Surowce mineralne woj. leszczyńskiego w aspekcie ochrony złóż i środowiska naturalnego, gmina Lipno, 1991r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015, dostępny na stronie <http://poznan.wios.gov.pl>.

- Wyniki badań i oceny dostępne na stronach <http://poznan.wios.gov.pl>.
- Regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicza). Warszawa 1982r.
- Stupnicka E.: Geologia Regionalna. Wyd. Geolog., Warszawa 1989r.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 dostępny na stronie <http://klimada.>;

2 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.

Prognozę wykonano na podstawie analizy założeń projektu, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, ustaleń dotyczących zasad ochrony i kształtowaniu środowiska. Charakterystykę stanu środowiska dokonano na podstawie wizji w terenie i z uwzględnieniem informacji - zarówno własnych, jak i zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz w innych materiałach wymienionych w rozdziale 1. Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizując poszczególne, istotne z punktu widzenia wpływu na środowisko, ustalenia i rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie dokumentu. Ponadto uwzględniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu; pismo znak: WOO-III.411.553.2015.AO.1 z dnia 15 grudnia 2015r.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lesznie; pismo znak: ON-NS-72/12/4-304/15 z dnia 27 listopada 2015r.

Obowiązek sporządzenia prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 – 53).

Zgodnie z nim prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,

- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Załącznikiem do tekstu niniejszej prognozy jest rysunek – załącznik graficzny wykonany w skali 1:10 000.

3 ANALIZA i OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA ORAZ JEGO FUNKCJONOWANIA

3.1 Charakterystyka stanu istniejącego środowiska

3.1.1 Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Obszar opracowania przedmiotowej zmiany Studium stanowią grunty oznaczone w ewidencji jako grunty rolne IIIb .klasy bonitacyjnej.

Jednocześnie należy podkreślić, że grunty te są przekształcone antropogenicznie o zróżnicowanej przepuszczalności (trwała tam intensywna produkcja rolna) Zgodnie z mapą glebową , obszar opracowania należy do kompleksu żytnej bardzo dobrego typu gleb biellicowych i pseudobiellicowych o składzie mechanicznym piaski gliniaste lekkie i piaski gliniaste mocne (4A pgl.gl).

Odnosząc się do całej Gminy Lipno można dodać, że gmina ma charakter rolniczy, gdzie aż 70% jej powierzchni użytkowana jest rolniczo, z głównym przeznaczeniem na grunty orne. W krajobrazie gminy dominują zatem rozległe agrocenozy oraz obszary użytków zielonych – łąk i pastwisk. Pod względem klasyfikacji bonitacyjnej gmina Lipno posiada gleby, na ponad połowie areалу, należące do klas IV i V. A zatem są to gleby wymagające nawożenia uzupełniającego, wapnowania i planowych zabiegów agrotechnicznych. Na terenie gminy, podobnie jak na terenie całego powiatu leszczyńskiego, nie występują najwartościowsze klasy I i II, a najbardziej pożądane do produkcji rolniczej klasy IIIa i IIIb – występują tylko na 1/5 powierzchni gminy.

Kompleksowa ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej dała obraz terenów rolniczych gminy Lipno po uwzględnieniu podstawowych czynników środowiska przyrodniczego jakim są : gleba, agroklimat, rzeźba terenu i warunki gruntowo-wodne. W klasyfikacji tej , gdzie maksymalna liczna punktów wynosi 122 , gminie Lipno przyznano 69 punktów. Stawia to gminę Lipno w kategorii gmin gdzie produkcja roślinna wymaga wielu intensywnych zabiegów agrotechnicznych i wysokich nakładów na nawożenie.

Można zatem stwierdzić, że przestrzeń rolnicza gminy Lipno funkcjonuje w przeciętnych warunkach środowiskowych oraz niekorzystnych warunkach glebowo-wodnych.

3.1.2 Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna)

Obszar opracowania pozbawiony jest cennej zieleni w tym niemal w całości pozbawiony jest zieleni wysokiej. Na obszarze opracowania występuje jedynie nieuporządkowana, spontaniczna roślinność segetalna, odzwierciedlająca warunki glebowo – wilgotnościowe.

Podobnie ubogo przedstawia się świat zwierzęcy. Ze względu na stosunkowo niewielką odległość od siedlisk ludzkich oraz inne czynniki pochodzenia antropogenicznego świat zwierzęcy na obszarze objętym projektem ogranicza się do gatunków przystosowanych do sąsiedztwa człowieka. Są to głównie drobne ssaki, jak również ptaki typowe dla terenów upraw rolnych. W związku z czym, a także ze względu na przebiegającą w bezpośrednim sąsiedztwie terenów rolnych drogę krajową, mogą tu występować gatunki zwierząt związane z siedliskiem pól uprawnych, przystosowane do obecności człowieka, takie jak: jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*), kuna domowa (*Martes foina*), lis (*Vulpes vulpes*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), sarna europejska (*Capreolus capreolus*), skowronek zwyczajny (*Alauda arvensis*) czy zając szarak (*Lepus europaeus*).

3.1.3 Obszary przyrodniczo cenne

Przede wszystkim należy podkreślić, że obszar objęty projektem zmiany Studium, położony jest w granicach OCHK -Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa o powierzchni 8974,8 ha. Najbardziej cenny fragment tego obszaru obejmuje zwarty kompleks leśny wraz z doliną rzeki Samicy o cennych wartościach krajobrazowych i przyrodniczych. Szczególnie dotyczy to jego części północnej, gdzie czysta rzeczka płynie meandrami pośród łąk i drzewostanów leśnych. Ze względu na atrakcyjność krajobrazową obszar stanowi potencjalne miejsce wypoczynku ludności z Leszna i okolic. Brak przemysłu oraz zwartość kompleksu leśnego tworzą sprzyjające warunki bytowania wielu gatunków zwierząt chronionych. Obszar ten stanowi także łącznik – korytarz ekologiczny, łączący wszystkie sąsiednie obszary chronionego krajobrazu. Obszar obejmuje w gminach około 50 % powierzchni gminy Lipno. Status prawny tych obszarów sankcjonuje uchwała Nr XXII/579/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Święciechowa” (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r. , poz. 5827)

Z uwagi na sąsiedztwo terenów zabudowanych oraz aktualne zagospodarowania związane z uprawami rolnymi, w granicach opracowania nie występują cenne siedliska oraz rośliny i grzyby objęte ochroną gatunkową wymienione w:

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408)
- a także gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.07.1992, str. 7), tzw. Dyrektywy Siedliskowej

Fauna reprezentowana jest głównie przez ptaki bytujące w otoczeniu siedzib ludzkich. Dla przedmiotowego terenu objętego zmianą studium brak szczegółowych inwentaryzacji ornitofauny, jednak można spodziewać się że potencjalnie bytują tu i żerują gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. Nr 237, poz. 1419)

Tabela nr 3 Liczba roślin zagrożonych i rzadkich w powiecie leszczyńskim

Status zagrożenia	Liczba gatunków
Gatunki z Polskiej czerwonej księgi roślin	0
Gatunki z Czerwonej listy roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce	5
Gatunki rzadkie i zagrożone w Wielkopolsce	23
Razem gatunków	28

Tabela nr 4 Liczba roślin chronionych stwierdzonych w powiecie leszczyńskim

Status ochronny	Liczba gatunków
Gatunki objęte ochroną całkowitą	11
Gatunki objęte ochroną częściową	6
Razem gatunków chronionych	17

Opracowanie na temat obszarów ważnych dla ptaków w Wielkopolsce (2008 r.) dostępne na stronach internetowych nie wyznacza na mapie gminy Lipno żadnego terenu (ostoi czy łęgowiska dla ptaków). Najbliżej granic gminy znajdują się wyznaczone ostoje ptasie takie jak:

- Zbiornik Wonieść
- Jezioro Łoniewskie
- Jezioro Świerczyńskie
- Pojezierze Sławskie

Na terenie gminy Lipno nie występują obszary wyznaczone w sieci Natura 2000. Najbliższe obszary ptasie i siedliskowe leżą w ościennych gminach – Osieczna, Włoszakowice i Śmigiel. Sąsiadujące obszary to :

- obszar OSO Natura 2000 „Zbiornik Wonieść” PLB 300005 (ok.1 km na północny-wschód od granic gminy),
- obszar OSO Natura 2000 „Pojezierze Sławskie” PLB 300011 (ok. 2,5 km na północny-zachód od granic gminy),
- obszar OSO Natura 2000 „Wielki Łęg Obrzański” (ok. 11 km na północ od granic gminy)
- obszar SOO Natura 2000 „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie” PLH 300014 (ok. 1 km na wschód od granic gminy)
- obszar SOO Natura 2000 „Ostojka Przemęcka” PLH300041 (w trakcie zatwierdzania) ok. 2,5 km na północny zachód od granic gminy)

Ponadto na obszarze gminy występuje rezerwat przyrody „ Dolinka” o niewielkiej powierzchni , który położony jest w innym obrębie geodezyjnym – Goniębice.

3.1.4 Wody podziemne

Wody podziemne I poziomu wodonośnego na analizowanym obszarze zalegają dość

plytko. Na obszarze przeważają głębokości z przedziału ok. 2 metrów. Przebieg hydroizobat ma charakter współkształtny do powierzchni terenu.

Zapotrzebowanie na wodę ludności, w rolnictwie, dla potrzeb hodowli i przemysłu w gminie Lipno odbywa się wyłącznie z wód podziemnych. Tereny gminy są w pełni zwodociągowane ale tylko w części skanalizowane. Zaopatrzenie w wodę poszczególnych wsi gminy Lipno realizuje się poprzez plany ujęć grupowych i spięcia istniejących stacji uzdatniania wody w kilka osobnych współpracujących systemów. Dla omawianego obszaru jest to wodociąg z ujęciem w Maryszewicach.

Jednocześnie należy podkreślić, że na obszarze opracowania, ani też w bezpośrednim jego sąsiedztwie, nie występują strefy ochronne ujęć wody.

Gmina Lipno znajduje się w obszarze udokumentowanych zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych piętra trzeciorzędowego wysoczyzny leszczyńskiej oraz wysoczyzny kaliskiej (w niewielkim fragmencie w części wschodniej). Zasoby te zostały zatwierdzone decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 02.01.1995 r. (KDH/013/5844/94)

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu GZWP nr 305 Zbiornik międzymorenowy Leszno – obszar najwyższej ochrony

W stratyfikacji hydrogeologicznej obszaru gminy wyróżnia się piętro wód czwartorzędowych oraz piętro wód trzeciorzędowych.

Obszar opracowania zmiany Studium położony jest w jednolitej części wód podziemnych (JCWPd), numer JCWPd: 79 o stanie chemicznym i jakościowym dobrym. W granicach JCWPd 79 wyznaczono 14 punktów pomiarowych. Najbliżej położony punkt pomiarowy zlokalizowano w Lesznie. Badano wody czwartorzędowe w warstwie wodonośnej o swobodnym zwierciadle wody, bez warstwy izolacyjnej z utworów słabo przepuszczalnych Wody odpowiadały IV klasie (w klasie V tylko Mn - pochodzenie geogeniczne). Oznacza to, że są to wody niezadawalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.

3.1.5 Wody powierzchniowe

Na terenie opracowania nie występują powierzchniowe zbiorniki wodne ani ciek. Nie występują również urządzenia melioracji podstawowych.

Przez obszar gminy Lipno przebiega prawie równoleżnikowo dział wodny II rzędu rozdzielający dorzecze Warty i Baryczy (Odry). Teren opracowania należy do dorzecza Baryczy odwadnianego przez rz. Rów Polski.

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w granicach JCWP - **Rów Święciechowski** (RW60001714886), o następującej charakterystyce:

- część wód naturalna, stan zły,
- cele środowiskowe: dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny,
- **niezagrożona** nieosiągnięciem celów środowiskowych

3.1.6 Geomorfologia

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części województwa wielkopolskiego. Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno - geograficzne (J. Kondracki, 1994) położenie analizowanego obszaru przedstawia się następująco:

- 31 Prowincja - Niż Środkowoeuropejski
- 314-315 Podprowincja - Pojezierza Południowobałtyckie
- 315.8 Makroregion - Pojezierze Leszczyńskie
- 315.82 Mezoregion – Pojezierze Krzywińskie

Omawiany w prognozie obszar opracowania charakteryzuje się niewielkim obniżeniem w kierunku wschodnim. Wysokości bezwzględne terenu, wynoszą ok. 110 m.n.p.m.

Rzeźba tego rejonu została ukształtowana podczas zlodowacenia środkowopolskiego. Na obszarze gminy Lipno jest ona monotonna, mało zróżnicowana. Krajobraz gminy jest dziełem lądolodu skandynawskiego oraz procesów denudacyjnych i erozyjnych, które nastąpiły po jego wycofaniu się.

Z geologicznego punktu widzenia Gmina Lipno położona jest na Monoklinie Przedsudeckiej. Podłoże składa się z osadów karbońskich, permskich i mezozoicznych, które przykryte są przez osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Te ostatnie całkowicie pokrywają teren Gminy, lecz mają różną miąższość. Są one pozostałością zlodowacenia bałtyckiego (stadiał główny faza leszczyńska) i środkowopolskiego (stadiał mazowiecko – podlaski). Wśród osadów czwartorzędowych wyróżnić można osady plejstoceniowe i holoceniowe. Osady plejstoceniowe w rejonie obszaru opracowania to:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe – występują one we wschodniej i zachodniej części Gminy, w dwóch poziomach rozdzielonych gliną zwałową zlodowacenia środkowopolskiego. Poziom dolny tworzą piaski różnoziarniste z domieszką żwirów. Poziom górny występuje tylko lokalnie na glinach zwałowych w postaci 2 - 3 metrowych płatów o małym rozprzestrzenieniu,
- glina zlodowacenia północnopolskiego – jej obecność zaznacza się w północnej i wschodniej części Gminy o miąższości nie większej niż 6,0 m. Występuje w postaci nieciągłych płatów, czap lub cienkich przewarstwień wśród piasków i żwirów wodnolodowcowych. Jest to glina silnie piaszczysta, przechodząca w piaski i żwiry, silnie gliniaste.

3.1.7 Złoża kopalin

Na omawianym terenie nie występują udokumentowane złoża kopalin. Podobnie na obszarze opracowania ani też w jego sąsiedztwie, nie utworzono zarówno obszarów jak i terenów górniczych.

W skali gminy należy stwierdzić ograniczone możliwości pozyskiwania kopalin. Centralną część obszaru zajmują gliny zwałowe. W zachodniej części, pod zwartą połącją lasów, występują osady fluwioglacjalne będące potencjalnym źródłem kruszywa naturalnego. Płaty tych osadów znaleźć można też po wschodniej stronie w pobliżu miejscowości Żakowo i Gronówko. Dolina Samicy, to jedyny obszar o możliwości występowania kredy jeziornej i torfu. Badania wykazały, że występują tu złoża kredy i torfu.

Gmina Lipno nie jest również zasobna w złoża kruszywa naturalnego o odpowiedniej jakości dla przemysłu. Iły trzeciorzędowe, będące dobrym surowcem dla przemysłu ceramiki budowlanej, zalegają na dużej głębokości powyżej 20 m, a glina zwałowa występująca na powierzchni zawiera zanieczyszczenia eliminujące ją jako surowiec.

Zaznaczyć należy, że z cechsztyńskim dolomitem głównym związane jest złożo gazu ziemnego ŻAKOWO. W miesiącu lipcu 2010 r. wykonano prace związane z wywołaniem i wykonaniem testu produkcyjnego na odwiercie Żakowo-1. Powyższe prace miały na celu uzyskanie informacji dotyczących potencjału produkcyjnego odwiertu Żakowo-1. W związku z zakończeniem prac rekonstrukcyjnych w odwiercie Żakowo-1 oraz na podstawie uzyskanych wyników przeprowadzonego testu produkcyjnego, odstąpiono od dalszej realizacji projektu zagospodarowania złoża „Żakowo”. Osiągnięte wyniki produkcji potencjalnej z odwiertu Żakowo-1 nie są satysfakcjonujące, co sprawia, że kontynuowanie inwestycji staje się nieopłacalne.

3.2 Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu na środowisko

przyrodnicze

Obszar objęty oceną z uwagi na swoje położenie, sposób zagospodarowania i sposób zagospodarowania obszarów sąsiednich, należy zaliczyć do typowych terenów użytkowanych rolniczo.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania analizowanego obszaru, wpłynął w nieznacznym stopniu degradująco na środowisko przyrodnicze. Główne zagrożenia dla środowiska związane są z prowadzonymi tu uprawami.

Mimo pewnych elementów degradacji i zmian w normalnym funkcjonowaniu ekosystemów, na terenie badań, nie występują zjawiska mówiące o całkowitym przerwaniu połączeń i braku powiązań z terenami sąsiednimi.

3.2.1 Degradacja gleb.

Gmina Lipno jest gminą typowo rolniczą, brak większych zakładów przemysłowych i uciążliwego przemysłu. Stąd potencjalnym czynnikiem wpływającym na jakość gleb może być użytkowanie rolnicze. W rolnictwie do źródeł zanieczyszczeń obszarowych należy zaliczyć środki chemiczne (nawozy sztuczne, środki ochrony roślin), oraz rolnicze wykorzystanie ścieków. Rozmiar zagrożeń dla środowiska wodnego spowodowany spływami powierzchniowymi z pól zależy od fizjografii zlewni oraz sposobu ich zagospodarowania. Obszary wysoczyznowe na terenie gminy to głównie pola uprawne poddawane intensywnym zabiegom agrotechnicznym. Przy braku barier biogeochemicznych w postaci zieleni redukującej zanieczyszczenia, tereny rolne mogą stanowić zagrożenie dla środowiska wodnego. Zagrożeniem dla stanu czystości wód i odczynu gleby są ścieki pochodzące z hodowli zwierząt. Odcieki z obornika migrują w głąb gruntu lub spływając powierzchniowo do rowów lub cieków zanieczyszczają środowisko glebowe i wodne. Monitoring gleb prowadzony na terenie gminy przez OSChR nie wykazał zanieczyszczeń gleb substancjami specyficznymi w tym metalami ciężkimi. Tylko w dwóch stanowiskach zanotowano podwyższone wartości niklu i cynku. Nie notowane też w przeszłości interwencji WIOŚ w sprawie zanieczyszczenia gleb czy rekultywacji i remediacji gruntów na terenie gminy Lipno.

3.2.2 Degradacja wód powierzchniowych.

Na terenie opracowania nie występują powierzchniowe zbiorniki wodne ani ciek. Nie występują również urządzenia melioracji podstawowych.

Również ubogo przedstawia się sieć hydrograficzna gminy. Brak naturalnych zbiorników wodnych powoduje, oznacza brak potencjalnych miejsc degradacji. Największy ciek w gminie to rzeka Samica, ciek objęty monitoringiem WIOŚ zaliczany jest do II klasy czystości (wg. badań z roku 2008). Na terenie gminy Lipno brak jest punktowych źródeł zanieczyszczenia rzeki Samicy. Jakość rzeki pogarsza się już poza granicami gminy. Rowy melioracyjne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie wsi bywają zanieczyszczane ściekami bytowymi oraz gnojowicą i gnojówką. Nie stwierdzono jednak ciągłego odpływu ścieków do rowów, są to zjawiska incydentalne. Monitoring jakościowy cieków melioracji podstawowych nie jest prowadzony.

3.2.3 Degradacja wód podziemnych.

Do głównych zagrożeń wód podziemnych należą tu niekontrolowane zrzuty nieczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków bytowych, zanieczyszczenia pochodzące z niedostatecznie uszczelnionych czy niekontrolowanych tzw. „dzikich” składowisk odpadów komunalnych czy z gospodarki rolnej (środki agrochemiczne, składowiska obornika). Zanieczyszczenie I poziomu wód podziemnych głównie związkami azotu pochodzenia antropogenicznego stwierdzono w kilku miejscowościach gminy. Wody te

nie są wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi i na potrzeby gospodarcze, wszystkie miejscowości gminy są zwodociągowane i zaopatrywane w wodę z poziomów głębszych utworów. Zanieczyszczenia związkami azotu monitorowane były w latach 90 –tych ubiegłego wieku w miejscowościach Goniembice i Sulejewo, podczas prowadzenia monitoringu jakości wód przeznaczonych do spożycia. Obecnie zgodnie z informacjami uzyskanymi z MPWiK Sp z o.o w Lesznie zanieczyszczenia nie występują. Jakość wód uzdatnionych jest dobra i odpowiada wszystkim przepisom szczegółowym.

Informacja dla gminy Lipno w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi											
za I kwartał 2014 r. (badania MPWiK Sp z o.o. Leszno)											
Wskaźnik jakości wody	Amonowy jon mg/l	Azotany mg/l	Azotyny mg/l	Barwa mg/l	Mangan µg/l	Mętność NTU	Odczyn pH	Przewodność µS/cm w 25°C	Żelazo og. µg/l	Twardość og.	
										Mg CaCO ₃ /l	dH
Wg normy	0,50	50	0,50	15	50	1	6,5- 9,5	2500	200	60-500	3,4-28,1
Stacja Uzdatniania Wody Maryszewice											
Woda podawana do sieci	0,25	0,59	0,03	5	46	1	7,16	661	< 40	346	19,3
Stacja Uzdatniania Wody Lipno											
Woda podawana do sieci	0,07	2,17	< 0,015	9	15,7	0,46	7,43	970	< 40	366	20,4
Stacja Uzdatniania Wody Radomicko											
Woda podawana do sieci	< 0,06	1,88	< 0,015	8	15,3	0,59	7,3	1048	< 40	294	16,4
Stacja Uzdatniania Wody Górka Duchowna											
Woda podawana do sieci	0,18	1,48	0,04	7	50	0,7	7,13	1037	< 40	281	15,7
Stacja Uzdatniania Wody Sulejewo											
Woda podawana do sieci	0,14	1,12	0,03	10	15,3	0,86	7,26	1115	< 40	278	15,5
Stacja Uzdatniania Wody Goniembice											
Woda podawana do sieci	0,28	1,11	0,04	11,6	< 15	0,54	7,26	1021	65	273	15,3
Stacja Uzdatniania Wody Żakowo											
Woda podawana do sieci	0,49	0,92	0,07	8,3	28,3	0,53	7,5	1015	< 40	291	16,3
Stacja Uzdatniania Wody Klonówiec											
Woda podawana do sieci	0,16	1,54	0,02	9	19	1	7,33	883	118	309	17,3

3.2.4 Degradacja powietrza atmosferycznego.

Brak uciążliwego przemysłu i dużych instalacji mogących znacząco pogorszyć stan powietrza atmosferycznego sprawia, że na terenie gminy Lipno nie odnotowujemy przypadków pogorszenia jakości powietrza poniżej obowiązujących standardów środowiskowych. O zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim emisja lokalna pochodząca z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady) oraz z komunikacji i małego i średniego przemysłu. Emisja komunalna (emisja niska) stanowi główne źródło zanieczyszczenia powietrza w gminie, wynikającym przede wszystkim z faktu, iż gmina Lipno nie jest, jak dotąd całkowicie zgazyfikowana. Mieszkańcy gminy mają, zatem ograniczoną możliwość wyboru paliwa energetycznego. Największy problem występuje w sezonie grzewczym.

Z uwagi na położenie i istniejące zagospodarowanie wsi Wilkowice w oddaleniu od ważniejszych szlaków komunikacyjnych i obszarów produkcji, w rejonie obszaru opracowania nie występuje zjawisko zanieczyszczenia atmosfery, wynikłe z transportu jak i procesów technologicznych.

W roku 2015 (Raport: Roczna ocena jakości powietrza w woj. Wielkopolskim za rok 2016. WIOŚ Poznań) średnioroczne wartości stężeń (strefa powiat leszczyński i gostyński) dwutlenku siarki nie przekraczały wartości dopuszczalnej, a średnioroczne wartości stężeń tlenków azotu także nie przekraczały wartości dopuszczalnej. Ocena jakości powietrza za rok 2016 określiła strefę gostyńsko - leszczyńska, w granicach której znajduje się Powiat Leszczyński (gm.Lipno), jako zaliczoną do klasy A, w której poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych ze względu na kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin. Wyjątek stanowi pył PM10 i benzoapirenem gdzie dla wszystkich stref w Wielkopolsce określono klasę C (w tym w gminie Lipno).

W ogólnej ocenie jakości powietrza w strefie stan powietrza na terenie gminy Lipno klasyfikuje się jako dobry. Wyniki dotychczasowych ocen nie wykazują konieczności opracowywania programu ochrony powietrza na tym obszarze. Jednakże dla poszczególnych stref należy podejmować działania w celu identyfikacji obszarów przekroczeń pyłem zawieszonym PM10 i PM 2,5.

3.2.5 Hałas.

Dominującym źródłem hałasu na terenie gminy Lipno jest wzmożony ruch komunikacyjny na drodze krajowej nr 5 i drogach gminnych stanowiących drogi dojazdowe do aglomeracji leszczyńskiej. Uciążliwa może być również biegnąca równolegle do drogi krajowej linia kolejowa magistralna dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego relacji, Poznań – Leszno – Wrocław. W przyszłości najistotniejszym źródłem hałasu będzie hałas komunikacyjny pochodzący z realizowanej obecnie drogi ekspresowej S5. Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru opracowania od wymienionych, głównych źródeł hałasu (wynoszące od 1 do kilku kilometrów) oraz opisane w poprzednim punkcie położenie i istniejące zagospodarowanie wsi Wilkowice, klimat akustyczny na omawianym terenie należy uznać za korzystny. Tym samym na obszarze opracowania możliwa jest lokalizacja funkcji, dla których przepisy prawa ustalają podwyższone standardy dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

3.2.6 Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie gminy Lipno mamy też do czynienia ze źródłami wprowadzającymi do środowiska fale elektromagnetyczne niejonizujące. Są to linie energetyczne wysokiego napięcia (110kV, 220 kV) i średniego napięcia, stacje transformatorowe oraz Główny Punkt Zasilania w Gronówku (110 kV, 220 kV). Ponadto stacje nadawcze telefonii komórkowej i radiowej.

Na obszarze opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie nie przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne zarówno wyżej wymienionego wysokiego napięcia jak i średniego napięcia 15 kV.

3.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Odnosząc się do ogólnego charakteru Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy podkreślić jego rolę jako dokumentu strategicznego na poziomie gminy umożliwiającego prowadzenie kierunkowej polityki przestrzennej. Brak

realizacji ustaleń projektu Studium może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Brak aktualnego dokumentu jakim jest Studium powoduje, że nie jest możliwe prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej gminy w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że jedyną formą pozwalającą na rozpoczęcie procesu inwestycyjnego są wówczas decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tak prowadzona polityka przestrzenna (realizowana za pomocą w/decyzji lokalizacyjnych) prowadzi do chaotycznego rozprzestrzeniania się zabudowy i braku wymaganej koordynacji czy spójności rozwiązań przestrzennych.

W przedmiotowym przypadku, brak przyjęcia ocenianej zmiany Studium skutkować będzie tym, że na obszarze opracowania obowiązywać będzie dotychczasowy zapis Studium zgodny z uchwałą Nr XLVII/315/2010 Rady Gminy Lipno z dnia 22 października 2010 roku wraz z późniejszymi zmianami. Zgodnie z obowiązującym zapisem Studium obszar opracowania może być przeznaczony (zgodnie z dotychczasowym zagospodarowaniem) pod tereny rolne z zakazem zabudowy. Oznacza to, że w przypadku nieprzyjęcia bądź braku realizacji projektowanego dokumentu teren pozostanie w dotychczasowym wykorzystaniu, tym samym nie zajdą potencjalne zmiany stanu środowiska.

Oznacza to również brak większych zmian w krajobrazie i stanie jakości środowiska. W dalszym ciągu będą prowadzone uprawy rolnicze, gdzie do głównych zagrożeń należy zaliczyć środki chemiczne (nawozy sztuczne, środki ochrony roślin), oraz rolnicze wykorzystanie ścieków.

3.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar objęty projektem zmiany Studium, położony jest w granicach OCHK -Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa. Status prawny tego obszaru sankcjonuje uchwała Nr XXII/579/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Święciechowa” (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r. , poz. 5827).

Na terenie obszarze ochronionego krajobrazu przytoczoną uchwałą wprowadzono następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,

- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych,
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a. linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b. zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Powyższe zakazy nie dotyczą ustaleń decyzji lokalizacyjnych, planów miejscowych i studiów gmin obowiązujących w dniu wejścia uchwały w sprawie przedmiotowego obszaru chronionego krajobrazu.

Z uwagi na aktualne wykorzystanie terenu opracowania (uprawy rolne), a także uwarunkowania fizjograficzne opisane w pkt. 3.1 i 3.2, brak jest problemów istotnych z punktu widzenia obowiązujących form ochrony przyrody. Zagrożenia dla środowiska ograniczają się do zagrożeń typowych dla upraw polowych (środki chemiczne jak nawozy sztuczne, środki ochrony roślin, oraz rolnicze wykorzystanie ścieków).

Z punktu widzenia ocenianego dokumentu istotne będzie aby również planowane zagospodarowanie terenu nie było sprzeczne z obowiązującymi zakazami OCHK -Kompleks leśny Śmigiel-Święciechowa. Status prawny tego obszaru sankcjonuje uchwała Nr XXII/579/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Święciechowa” (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r. , poz. 5827).

Podczas zmiany zagospodarowania istotne będzie aby przestrzegać zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dla obszaru objętego opracowaniem, przedmiotowy projekt studium, określa nowy kierunek zagospodarowania jako obszary parków i zieleni o walorach kulturowych. Ponadto, planowana zmiana jest związana z zakazem zabudowy – tym samym nie jest sprzeczna z celami ochrony wynikającymi z formami ochrony przyrody.

3.5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Ustalenia przedmiotowej zmiany Studium regulują przede wszystkim problemy

funkcjonalno - przestrzenne o zasięgu lokalnym. Tym bardziej trudno odnieść wprost ustalenia projektu dla pojedynczej działki, do dokumentów określających cele ochrony środowiska na szczeblu, międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym.

Tym niemniej, najbardziej istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu cele ochrony środowiska ustanawiane na szczeblu międzynarodowym i przyjęte przez stronę polską, zawarte zostały między innymi w dokumentach takich jak:

- Konwencja Narodów Zjednoczonych w Rio Janeiro w 1992 r., na której zdefiniowano założenia zrównoważonego rozwoju.
- Agenda XXI-Globalny Program Działania na XXI wiek, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ,
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.

Cele ochrony środowiska ustanawiane na szczeblu wspólnotowym realizowane są głównie poprzez wdrożenie do polskiego prawa środowiskowego, wielu nowych rozwiązań, wśród których do najbardziej znaczących należy zaliczyć zgodny z wymogami Unii Europejskiej system oceny oddziaływania na środowisko, na szczególną uwagę zasługują więc następujące dyrektywy:

- Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;

Warto podkreślić, że szczególnie ważnym dokumentem w ocenie środowiskowej jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko. Według tego dokumentu, przyjęcie procedur oceny ekologicznej na etapie planowania winno przynieść korzyści zapewniając bardziej spójne sposoby działania poprzez wprowadzenie odpowiednich informacji o środowisku do procesu podejmowania decyzji w skali województwa czy skali lokalnej.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383) W ostatnich latach na szczeblu krajowym powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska. Są to:

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Najważniejsze kierunki działań to:

- Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyników monitoringu środowiska (w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i wód) oraz identyfikacja konfliktów środowiskowych i przestrzennych oraz sposobów zarządzania nimi.
- Uwzględnianie programów tzw. „chłonności” środowiskowej i „pojemności” przestrzennej wraz z systemem monitorowania zmian.

- Zachowania korzystnych warunków w zakresie stanu środowiska na istniejących terenach o wysokich walorach.
- Stosowanie w źródłach wytwarzania energii i w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe (np. biomasa, drewno) oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

Analizowany projekt wyznacza nowe kierunki zagospodarowania uwzględniając przy tym uwarunkowania przyrodnicze oraz potrzebę utrzymywania odpowiedniego stanu środowiska, a także zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na obszarze nim objętym. Zatem projekt ten jest narzędziem realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Sporządzając projekt Studiu w granicach całej gminy kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju - między innymi wyznaczając nowe tereny rozwojowe, aby umożliwić dalszy rozwój obszaru, przy możliwie najmniejszej ingerencji w jego zasoby przyrodnicze. Jednocześnie, wskazując w zapisie Studium możliwość zagospodarowania poszczególnych terenów, wzięto pod uwagę uwarunkowania ekofizjograficzne oraz konieczność ich ochrony. Dlatego nowe tereny budowlane zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej, zwartej tkanki zabudowy śródmiejskiej.

Ustalenia Studium zawierają zapisy kładące nacisk na właściwą gospodarkę energetyczną, tj. dążącą do ograniczenia emisji dwutlenku węgla i innych substancji zanieczyszczających powietrze, poprzez zalecenie realizowania zaopatrzenia w energię ciepłą w oparciu o proekologiczne media lub urządzenia o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń. Działanie takie jest realizacją Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej przez Radę Ministrów dnia 10 listopada 2009 r.

Ponadto zapisy Studium zawierają m.in. wytyczne dotyczące postępowania ze ściekami, tym samym realizując założenia wspomnianej Polityki Ekologicznej Państwa, polegające na utrzymaniu lub osiągnięciu dobrego stanu wód, w tym również zachowaniu i przywracaniu ciągłości ekologicznej cieków.

Podczas pracy nad zmianą studium przeanalizowano i oceniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Stwierdza się, że zawierają się one w wytycznych dla wszystkich komponentów środowiska opisanych dla przedmiotowej zmiany i są zgodne ze wszystkimi dokumentami kierunkowymi niższej rangi. Skala i zakres przedmiotowej zmiany studium powoduje, że nie ma tu przesłanek dla istotnych oddziaływań na środowisko w kontekście porozumień międzynarodowych.

Reasumując, regulacje zawarte w zapisie Studiu nie wymagają zmiany i uwzględniają - w możliwym zakresie - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Z uwagi na planowany charakter zagospodarowania wykluczający realizację jakiegokolwiek zabudowy, a także na ogólny charakter dokumentu jaki jest Studium w projekcie nie zachodziła konieczność bezpośrednich regulacji dot. zasad zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami, gospodarowania odpadami itp.

W zakresie bioróżnorodności dokument wprowadza wyklucza możliwość realizacji zabudowy oraz określa kierunek zagospodarowania związany z zielenią.

4 OCENA SKUTKÓW WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

W analizowanym zapisie Studium, dopuszczalny zakres zmian i ograniczeń w zagospodarowaniu gminy Lipno, określono poprzez wyznaczone obszary funkcjonalne,

określone na rysunku kierunków rozwoju. Jednocześnie, niezależnie od obszarów funkcjonalnych, zostały określone strefy, które nakładają się na obszary funkcjonalne. W strefach tych zawarte są dodatkowe wytyczne stanowiące uzupełniający zapis dla wyznaczonych obszarów. Przedmiotowy projekt zmiany Studium, ustanawia dla działki objętej opracowaniem nowy kierunek zagospodarowania zgodnie z obszarem funkcjonalnym (pkt. 4.1.1) oraz strefą (pkt. 4.1.2), co zostało opisane w poniższych podpunktach. Ponadto teren obszaru i strefy przedstawiono również na załączniku graficzny wykonany w skali 1:10 000.

4.1.1 Obszary parków i zieleni o walorach kulturowych

Wyznacza się obszary pod zielenią w szczególności wysoką w formie parków, ogrodów oraz inne zagospodarowanie zielenią przeznaczone na cele wypoczynkowe lub estetyczne. Dopuszcza się w granicach wyznaczonych obszarów wody powierzchniowe płynące i stojące oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej. Obszary wskazuje się jako wyłączone spod zabudowy. Zaleca się wzbogacenie obszarów w obiekty małej architektury. Taka kwalifikacja obszaru w Studium predysponuje go do lokalnej roli „oaz zieleni” w zabudowie wiejskiej. Oddziaływanie korzystne i niezbędne dla zachowania różnorodności biologicznej.

Obszary parków i zieleni o walorach kulturowych to TERENY NA KTÓRYCH PROGNOZOWANE USTALENIA ZMIANY STUDIUM WINNY BYĆ PODPORZĄDKOWANE FUNKCJI ZACHOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1.2 Strefy predysponowane do lokalizacji usług i przestrzeni publicznych

Równolegle w ramach określonych obszarów funkcjonalnych wyznaczono w Studium strefy w których preferuje się lub dopuszcza się dodatkowe kierunki zmian w przeznaczeniu i zagospodarowaniu, o ile nie będzie to sprzeczne z ustanowionym zapisem obszaru funkcjonalnego. W przedmiotowym przypadku w ramach obszaru przekształceń sieci osadniczej wyznaczona została strefa predysponowana do lokalizacji usług i przestrzeni publicznych zabezpieczających potrzeby mieszkańców gminy związanych z jej rozwojem i podnoszeniem standardów życia, które są dopuszczone w ramach określonych obszarów funkcjonalnych.

Oddziaływanie na środowisko - lokalne i nieznaczące. Strefy te nie powinny powodować zajęcia terenów wartościowych przyrodniczo i terenów leśnych.

Strefy przestrzeni i usług publicznych to TERENY NA KTÓRYCH PROGNOZOWANY WPŁYW USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NIE POWINIEN POWODOWAĆ KONFLIKTÓW ŚRODOWISKOWYCH.

4.2 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Na terenie objętym opracowaniem zmiany Studium a także na pozostałym obszarze gminy Lipno nie występują obszary sieci NATURA 2000 – oznacza to, że na terenie gminy nie zachodzi bezpośrednie oddziaływanie na te tereny.

Podsumowując, obszar opracowania nie jest położony w zasięgu obszarów Natura 2000, ani też nie leży w bezpośrednim sąsiedztwie z takimi obszarami (najbliższy względem

opracowania obszar Natura 2000 to „Pojezierze Sławskie" PLB 300011 położony ok. 2,5 km od granicy gminy),

Podsumowując, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania w tym oddziaływania: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

4.3 Przewidywane oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium

4.3.1 Wpływ na rzeźbę terenu

Zmiana wykorzystania terenu nie wpłynie na rzeźbę terenu. Nie przewiduje się również likwidacji powierzchni biologicznie czynnych, a także zmiany struktur geologicznych.

Wskazane działania to: nasadzenia zieleni, zachowanie powierzchni biologicznie czynnych zachowanie wartości hipsometrii terenu.

4.3.2 Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja założeń projektu, nie powinna w sposób znaczący oddziaływać na stosunki wodne. Negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo - wodne będzie się wiązać się z ewentualnymi tymczasowymi imprezami plenerowymi (postój i ekspozycja pojazdów oraz maszyn), podczas których może dojść do ewentualnych śladowych emisji (wycieków) substancji ropopochodnych do gruntu. Niekorzystne oddziaływania będą występowały okazjonalnie i krótkoterminowo. Przewiduje się zatem, że oddziaływanie na wody nie powinno być znaczące, tym samym realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie powinna spowodować nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967)).

4.3.3 Wpływ na gleby

Na obszarze opracowania występują gleby IIIb klasy bonitacyjnej. Planowane kierunki zmian związane są z zakazem zabudowy oraz przeznaczeniem pod różne formy zieleni, tym samym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zarówno na gleby jak i rzeźbę terenu. Wyznaczając dodatkowy obszar pod tymczasowe imprezy masowe, kierowano się bezpośrednim sąsiedztwem działki objętej zmianą Studium do terenu na którym te imprezy się odbywają. Ponadto można założyć, iż w pozostałym okresie z pewnymi ograniczeniami można na przedmiotowym obszarze prowadzić gospodarkę związaną z uprawami rolnymi.

4.3.4 Wpływ na zasoby naturalne

Na opracowywanym terenie nie występują zasoby naturalne w związku z powyższym w prognozie nie określa się, nie analizuje i nie ocenia się oddziaływania na zasoby naturalne.

4.3.5 Wpływ na higienę atmosfery

Jakość atmosfery na terenie gminy Lipna kształtują przed wszystkim:

- Tereny komunikacyjne
- Obszary zabudowy mieszkaniowej (niska emisja)
- Obszary przemysłowe (emisja)
- Obszary obiektów infrastruktury technicznej i obszary usług
- Transgraniczne wpływy aglomeracji leszczyńskiej (ciepłownia MPEC Leszno)

Z uwagi na położenie obszaru opracowania, jak i na planowane zagospodarowanie, największym źródłem emisji zanieczyszczeń, jest proces energetycznego spalania paliw z systemów grzewczych budynków oraz nieznacznie system komunikacyjny.

Zmiana zagospodarowania nie będzie wpływała na pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na stan atmosfery nastąpi w przypadku zagospodarowania zielenią pochłaniającą zanieczyszczenia oraz wydzielającą tlen - oddziaływanie to ogranicza się jednak do okresu wegetacyjnego.

4.3.6 Wpływ na tło akustyczne

Najbardziej uciążliwe pod względem hałasowym są istniejące i planowane obszary komunikacji, na terenie gminy:

- projektowany odcinek drogi ekspresowej S5 – klasa techniczna ekspresowa „S”
- droga krajowa nr 5 klasa techniczna główna ruchu przyspieszonego „GP”
- linia kolejowa Poznań-Wrocław

Wszystkie wymienione obiekty znajdują się w znacznej (min. 3km) odległości od obszaru opracowanej zmiany Studium.

Powstanie nowego lokalnego źródła hałasu może nastąpić w związku z wyznaczeniem na obszarze opracowania strefy predysponowanej do lokalizacji przestrzeni publicznych. Poziom hałasu uzależniony będzie od liczby osób przebywających na terenie i charakteru imprez plenerowych. Przewiduje się, że pogorszenie stanu środowiska związane z emisją hałasu będzie mieć charakter tymczasowy.

4.3.7 Wpływ na ludzi, zwierzęta i roślin i różnorodność biologiczną

Zaproponowane w tekście zmian Studium obszary i strefy funkcjonalne nie stoją w sprzeczności z przepisami szczegółowymi określającymi standardy jakości środowiska i nie powinny powodować negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Biorąc pod uwagę fakt, iż zapis Studium powinien otwierać nowe możliwości rozwoju i spełniać oczekiwania obecnych i przyszłych mieszkańców gminy, można uznać iż rozwój terenów służących społeczności wiejskiej, powinien przyczynić się do poprawy życia mieszkających tam ludzi.

W przypadku zagospodarowania terenu różnymi formami zieleni nastąpić może wzbogacenie różnorodności biologicznej choć skala ewentualnych korzyści, będzie możliwa do ściślejszego oszacowania na dalszym etapie inwestycyjnym – związanym ze sporządzeniem planu miejscowego i projektu zagospodarowania działki.

Na obszarze planu nie występują chronione siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotem ochrony obszarów Natura 2000 zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 oraz gatunki roślin, grzybów i zwierząt oraz strefy ochrony, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków objętych ochroną gatunkową zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów i ochrony gatunkowej zwierząt. Nie występują na tym terenie również gatunki rzadkie i ginące wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W związku z powyższym realizacja planu nie wpłynie negatywnie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, w tym objęte ochroną gatunkową rośliny, grzyby i zwierzęta.

4.3.8 Wpływ na krajobraz

Zmiany w krajobrazie, uzależnione będą przede wszystkim od przyjętych zasad zagospodarowania przyjętych na etapie ustaleń w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i projektu zagospodarowania działki. W przypadku wprowadzenia nowych form zieleni, oceniana zmiana Studium przyczyni się do poprawy wizerunku wsi i będzie korzystna dla krajobrazu.

4.3.9 Wpływ na klimat

Ze względu na niewielką skalę zmiany Studium (1,65ha) i prawdopodobny sposób zagospodarowania związany z zielenią, prognozuje się brak wpływu lub poprawę mikroklimatu miejsca przyczyniając się do poprawy wilgotności i miejscowego zacienienia powodowanego przez nowe nasadzenia drzew.

Odnosząc się do zaleceń MŚ zawartych w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” można stwierdzić, że prognozowana zmiana nie powoduje zagrożeń realizacji celu nr 2 określonego jako „Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

4.3.10 Wpływ na zabytki i dobra materialne

Na obszarze opracowania zmiany Studium nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską. Ponadto ustalenia Studium dla całej gminy Lipno dają podstawę do pełnej ochrony substancji zabytkowej i dziedzictwa kulturowego na terenie gminy. Wszystkie zabytki, strefy ochrony konserwatorskiej w tym sąsiedniego terenu dawnego cmentarza ewangelickiego naniesiono na części graficzne Studium wraz odpowiednimi adnotacjami w zakresie ochrony. Strefy ochrony dóbr kultury nie wchodzą w konflikt z wyznaczonymi w Studium obszarami i strefami funkcjonalnymi.

5 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów - opracowywany dokument nie generuje potencjalnych obszarów i źródeł oddziaływania transgranicznego.

6 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Rozpatrując omawiany teren z punktu widzenia jego cech oraz biorąc pod uwagę sposób projektowanego zagospodarowania, można stwierdzić, iż w celu złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko, wymagane jest zastosowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie, lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Łagodzenie i kompensacja negatywnych wpływów może obejmować takie działania jak :

- pozostawienie jak największej powierzchni terenów biologicznie aktywnych, w tym obiektów hydrograficznych (tereny podmokłe) w stanie jak najmniej zmienionym,
- maksymalne (w miarę lokalnych możliwości) nasycanie zielenią,
- wszędzie tam gdzie to jest możliwe stosowanie powierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych,
- obowiązek utwardzeń terenu, na którym może dojść do wycieków substancji chemicznych i ropopochodnych oraz obowiązek oczyszczania tych substancji zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

7 WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLCZESNEJ WIEDZY

Alternatywą dla rozwiązań zawartych w Studium jest wariant nie przyjmowania jego ustaleń i pozostawienie obszaru w dotychczasowym użytkowaniu. Przewidywane oddziaływanie na środowisko wynikające z braku realizacji dokumentu wskazane zostały w pkt. 3.3 niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko. Z uwagi na charakter zmiany Studium oraz zawarte ustalenia pozwalające na minimalizację zagrożeń środowiskowych, nie rozważa się dodatkowych alternatywnych kierunków zagospodarowania obszaru opracowania.

Ustalenia przyjęte w projekcie uwzględniają wszelkie aspekty ochrony środowiska oraz wskazują na potrzebę zachowania ochrony poszczególnych komponentów środowiska. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano ponadto rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie i kompensacje przyrodniczą potencjalnych oddziaływań na środowisko.

8 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

Skutki realizacji postanowień ocenianego dokumentu w przypadku realizacji zagospodarowania, będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb, zgodnie z przepisami odrębnymi. Monitoring skutków realizacji postanowień zapisu Studium w zakresie oddziaływania na środowisko, może być przeprowadzany poprzez analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub inne dostępne wyniki pomiarów i obserwacji. Na poziomie województwa, zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z Państwowym Monitoringiem Środowiska, wykonują organy wojewody przy pomocy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Organ ten, wykonuje zadania wynikające z przepisów a w szczególności dotyczących Państwowego Programu Monitoringu Środowiska.

Ze względu na charakter i przewidywaną skalę zmian, jaką niesie za sobą realizacja ustaleń zmiany Studium, nie przewiduje się konieczności dodatkowej analizy skutków realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy mniej korzystnych wariantach realizacji Studium, nie powinno zmienić się na tyle, aby konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Należy ponadto zauważyć, że zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2016.778 t.j.) ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, powinna zostać przeprowadzana co najmniej raz w okresie kadencji rady gminy. Ocena taka nie jest tożsama z oceną stanu środowiska, a raczej obejmuje zagadnienia zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Z uwagi na powyższe, proponuje się powiązać monitoring dotyczący przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu z oceną zmian w zagospodarowaniu, jaką przeprowadza Wójt - przynajmniej raz w okresie kadencji rady gminy.

9 STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, dotyczy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipno, w obrębie miejscowości Wilkowice. Do sporządzania przedmiotowego projektu, przystąpiono na podstawie uchwały Nr X/76/ 2015 Rady Gminy Lipno z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego Gminy Lipno, w obrębie miejscowości Wilkowice. Obszar opracowania zmiany Studium, dotyczy wyłącznie pojedynczej działki położonej w Wilkowicach o numerze ewidencyjnym 46/1, o powierzchni ok. 1,65ha. Obszar objęty opracowaniem stanowi grunt rolny użytkowany rolniczo.

Wykonanie niniejszej prognozy, jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wykonywanej na podstawie:

- Art. 46 pkt 1 i art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2016.353 t.j.)
- Art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2016.778 t.j.).

Opracowanie prognozy ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń zmiany Studium, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Ponadto prognoza powinna stanowić integralną część opracowania zmiany Studium oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

W przypadku przedmiotowej zmiany Studium, głównym celem projektu jest wyznaczenie obszaru o kierunkach zagospodarowania, w formie szeroko rozumianej zieleni oraz strefy przestrzeni publicznej, wykorzystywanej między innymi na potrzeby Ogólnopolskiego Festiwalu Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych im. Jerzego Samelczaka. Z uwagi na stałe, rosnące zainteresowanie tą imprezą, określone zostało zapotrzebowanie na tereny publiczne, służące corocznym plenerowym imprezom masowym, o powierzchni ok. 1,65ha. Mając na względzie cykliczny, aczkolwiek tymczasowy i nietrwały sposób odbywającego się festiwalu, założono, że projektowana zmiana rozszerzy możliwość wykorzystania terenu rolnego pod szeroko rozumiane zagospodarowanie zielenią z jednoczesnym zakazem zabudowy. Z planowanej zmiany nie wynika również konieczność budowy infrastruktury drogowej i technicznej.

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska na badanym terenie, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że na obszarze opracowania:

- nie występują cenne walory przyrodnicze, w tym formy ochrony przyrody,
- dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania analizowanego obszaru, wpłynął w nieznacznym stopniu degradująco na środowisko przyrodnicze,
- główne zagrożenia dla środowiska, związane są z prowadzonymi tu uprawami.

Kolejną, zasadniczą częścią opracowania niniejszej prognozy, jest analiza wpływu ustaleń przyjętych w Studium na poszczególne komponenty środowiska. W szczególności przedstawiono przewidywane oddziaływania, wynikające z realizacji planu na:

- rzeźbę terenu,
- wodę,
- powierzchnię ziemi,
- zasoby naturalne
- powietrze,
- poziom hałasu,
- ludzi, zwierzęta i rośliny,
- krajobraz,
- klimat,
- zabytki oraz dobra materialne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy nie stwierdzono, aby ustalenia projektu znacząco negatywnie wpływały na wyżej wymienione komponenty. Wpływ na różnorodność biologiczną, krajobraz oraz ludzi, w przypadku przekształcenia terenu w kierunku zieleni o charakterze parkowym, mogą pozytywnie oddziaływać na środowisko.

W kolejnych krokach przedstawiono między innymi rozwiązania projektowe, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Jednocześnie analizując całokształt ustaleń Studium, można stwierdzić, że projektowane zamierzenia inwestycyjne i planowane rozwiązania, uwzględniają zasady ochrony środowiska. Stwierdzono również, iż w efekcie realizacji przedsięwzięć zgodnych z ustaleniami projektu, nie przewiduje się oddziaływań o charakterze transgranicznym.

Biorąc powyższe pod uwagę, projektowane zagospodarowanie obszaru opracowania, nie spowoduje w stopniu znaczącym pogorszenia warunków naturalnych, a ustalenia projektu zmiany Studium, nie zawierają nowych rozwiązań, które mogłyby zdecydowanie negatywnie wpłynąć na środowisko przyrodnicze.

Dokonując oceny zapisów zmiany Studium, skonkludowano, że proponowana zmiana kierunków zagospodarowania pod zieleń stanowiącą przestrzeń publiczną, nie zmieni lub wpłynie korzystnie na stan środowiska. Przewidywane uciążliwości związane będą przede wszystkim z zwiększonym poziomem hałasu uzależnionego od liczby osób przebywających na terenie i charakteru imprez plenerowych. Przewiduje się, że pogorszenie stanu środowiska związane z emisją hałasu, będzie mieć charakter tymczasowy i krótkotrwały.

10 OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymogi niezbędne do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Krzysztof Balcerek

11 ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY